

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy hóra kor. 1.—	Vidékire: Egy hóra kor. 1.20
Negyedévre ———— 3.—	Negyedévre ———— 3.60
Félévre ———— 6.—	Félévre ———— 7.—
Egész évre ———— 12.—	Egész évre ———— 14.—
Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.	

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Hajsza Apponyi ellen.

Budapest, május 13.

Az utóbbi időben valóságos hajsza indult meg gróf Apponyi ellen olyan irányban, hogy a politikai szerepléstől végleg elkedvetlenítsék s így elkedvetlenítve, mintegy rákényszerítsék a közélettől való visszavonulásra. Napról-napra egész tervszerűleg jelentek meg a különböző, de különösen a kormányt nyíltan és titokban támogató lapokban olyan híresztelések, hogy a nemes gróf belátva azt, miképpen az általa képviselt eszméket a mostani politikai viszonyok között megvalósítani nem tudja, visszavonul a magánéletbe.

Hogy mily forrásból eredtek ezek a híresztelések és kiknek állt érdekében ezek terjesztése, az éppen olyan bizonytalan, mint az, hogy mi cél lebeg azok szeme előtt, akik minden áron szeretnék, hogy Apponyi gróf végképpen letűnjék a politikai élet színteréről. Annál érthetőbb ez a vakondok-törekvés, mert Apponyi egész hosszú pályafutása alatt sohasem üzött személyi politikát, hanem mindig alárendelte egyéni ambícióját a köznek s ha a közérdek szempontjából áldozatra szükség volt, mindig ő volt az első, aki népszerűsége kockáira vetésével is meghozta sokszor a rá nézve igen súlyos áldozatot is. Sohasem törekedett másra, mint arra, hogy valóban nemes ideáit megvalósítva lássa s ha fájhatott is a lelkének a kirívó és jogosulatlan mellőzés, melyben ugyancsak gyakorta volt része, belenyugodott abba, ha meggyőződött róla, hogy azzal az országnak szolgálatot tesz. És ha küzdött, mindig a legnemesebb fegyvereket használta, bár igaz, hogy mindazért, amit nemzete érdekében jónak, hasznosnak és szükségesnek látott, egész lelkével, szívének teljes melegevel szállott ki a sikra és ha nem is valósíthatta meg sokszor azokat, de mindig termékenyítőleg hatott és fenkölt idealizmussal nemeseítette meg a köznapit életet.

E fényes tulajdonságok mellett messze kimagaslott még kortársai közül szeplőtlen jellemével, tiszta hazafiságával és őszinteségével. És csodálatos, hogy ezt a kiváló férfit ahelyett, hogy méltóképpen megbecsülnék, ki akarják üldözni a közélet mezéjéről. Szerencsére azonban Apponyi grófot amint nem tévesztette meg a csábító szó soha, épp úgy nem lankasztja el tetteit az ellene irányult áskálódás s azok ugyan csak erősen csalódtak és csalódnak, akik szeretnék kitéssékelni a nemzet szolgálatából. Nem, erre Apponyi nem kapható. Ezt bizonyítja egyebek között, még pedig elég csattanósan, az a levél, melyet jászberényi választóihoz intézett a napokban, melyben határozottan kijelenti, hogy mindaddig, amíg hazájának szolgálatot tehet, eszeágában sincs felcserélni a politikai élet viharos küzdőterét a visszavonulás békés és csendes tétlenségével. Ez a kijelentés méltó Apponyihoz

s tőle mást nem is várhattunk. A haza minden előtt!

Az Apponyihoz hasonló nemes idealisták és tiszta jellemek mindig és minden, még oly hatalmas nemzetre is áldás. Ők a termékenyítő erő, nélkülük sivar és kietlen a nemzet élete. És ha talán az első pillanatban nem is látszik meg jótékony hatásuk, a történelem, az élet bizonyítja, hogy az előbb-utóbb, de okvetlen bekövetkezik. Az ige megtestesül és e megtestesülés a nemzet boldogabb jövőjének a záloga. A gondviselés bölcsen rendezte azt úgy el, hogy ne csak kalmárok éljenek e földön, akik minden hasznot a maguk zsebjébe akarnak összegyűjteni, hanem olyan nemes lelkek is, akik összegyűjtött kincseiket megosztják embertársaikkal, nem törődve azzal, vajjon hála vagy guny lesz-e érte a jutalmuk.

Nagy hálával tartozunk a gondviselésnek, hogy nekünk is juttatott e férfiak sorából, nekünk adván a többek között Apponyit is.

Budapest, május 13.

A képviselőház szombat délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjére a községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása van kitűzve.

A görögkatholikus zsinat egybehívása. Dr. Mihályi Viktor balászfalvai görögkatholikus érsek a magyar görögkatholikus egyházi zsinatot e hó 17-ére hívta össze Balászfalvára. A zsinat, amelyen dr. Radu Demeter nagyváradi, dr. Hosszu Vazul lugosi és dr. Szabó János szamosújvári görögkatholikus püspökök is résztvesznek, a gör. kath. papság fizetéseinek kiegészítésével foglalkozik.

A szegedi mandátum. A szegedi szabadelvű pár képviselőjelöltje, Rónay Jenő, több szabadelvű párt képviselő kíséretében tegnap mondotta el program beszédjét Szegeden. Rónay, akit a vasutnál nagy közönség fogadott, a vasutól a szabadelvű párt helyiségébe hajtatott, ahol Rónaynak a jelöltséget felajánlották, mire Rónay kifejtette programját.

Programját két részre osztja. Az első részben változatlan politikai elvként Magyarország fölvirágztatását és a 67-iki kiegyezési alapon egy erős és alkotmányos magyar államnak kiépítését hirdeti. Feltétlenül támogatja azt az alkotmányos magyar hazafias kormányt, mely a 67-iki kiegyezést elfogadja. A jelen a kormányt, mely a mondott feltételeknek megfelel és az állami tevékenység helyreállítása körül magát energikusan mutatta, fokozottabb mértékben tartja támogatandónak. A második részben a politikával összefüggő kérdések közé sorolja azokat is, melyek nem állítanak jogos alapot politikai pártok megalakítására, nemzeti erők szétforgácsolására. Mint ilyen politikai kérdéskör, a nemzeti követelésekről azt mondja, hogy az érzelme világában pártkülönbség nélkül egy zászló alatt vagyunk, mert mindnyájan kívánjuk a nemzeti követelések teljesedését. Mi azonban — ugymond — korlátozni tudjuk hazafias vágyódásunkat s türellemmel vagyunk addig, míg létrát állíthatunk a fatörzs mellé, melyről sérteletlen állapotban szedhetjük le az érett gyümölcsöt. A közgazdasági érdekekről szólva, azt mondta, hogy sem az önálló vámterület, sem a

jelenlegi helyzet nem vége, a megoldandó feladat hazánk közgazdasági felvirágztatása és ebben a kérdésben különösen kell támogatni a magyar kormányt, mindaddig, mint a kibontakozásnak egyéb utjai elzárva nincsenek. Az állami és a vasuti alkalmazottak fizetésének, nyugdíjának és egyéb illetményének az államháztartás egyensúlyának megzavarása nélkül való mielőbbi végleges rendezését óhajtja. A kivándorlás ellen erőszakot nem akar alkalmazni, ellenben a szocializmussal szemben hajlandó energikus rendszabályok alkalmazására is.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a párt Tisza István gróf miniszterelnökhöz üdvözlő táviratot intézett. Este banket volt, melyen Rózsa Izsó, az ügy védi kamara elnöke a királyra, dr. Kern Lajos közjegyző a kormányra mondott felköszöntőt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 13.

Dicső nagy nemzeti fejedelmünknek, II. Rákóczi Ferencnek a hamvait királyi akarat hozatja haza szép Magyarországra. E fejedelmi ténny ma az országgyűlés hódoló nyilatkozattal vette tudomásul s köszönte meg királyunknak.

A képviselőház egyhangulag, pártkülönbség nélkül hozta meg határozatát, hogy a királynak a képviselőház elnöke útján fejezi ki köszönetét. Az ezt célzó indítványt a pártelnökök nevében az öreg báró Podmaniczky Frigyes, a szabadelvű párt elnöke indokolta fiatalos hévvel elmondott szép beszédben, melynek a végén arra kérte a Házat, hogy amikor köszönettel tudomásul veszik a királynak ezt az elhatározását, ragaszkodó hűséggel, háromszor kiáltás a képviselők: Éljen a király!

A sűrű padsorokból erre, percekgig tartó felkiáltás hangzott: éljen a király!

A képviselőház ülése után a főrendiház is tartott egy rövid ülést, amelyen gróf Csáky Albin elnök bemutatta a képviselőház üzenetét a királynak kifejezendő hálás köszönet tárgyában.

Wekerle Sándor indítványára a főrendiház kimondotta, hogy a képviselőház indítványát sürgősen kívánja tárgyalatni, mire Beöthy Zsolt rövid, de magas szárnyalású beszédben ajánlotta a képviselőház indítványának elfogadását.

A főrendiház is egyhangulag elfogadta az indítványt.

Részletes tudósításunk a következő:

I. A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.
Jegyzők: Szóts Pál, gróf Esterházy Kálmán, Rákost Viktor.
Elnök az ülést megnyitja, hitelesített a legutóbbi ülés jegyzőkönyvét.

II. Rákóczi Ferenc hamvai.

Elnök: Következik napirend szerint a pártok elnökei által benyújtott indítvány indokolása.

Podmaniczky Frigyes báró: T. képviselőház: Az indítványt aláírt pártelnökök által, mint azok szeniora, legöregebbje (elnök éljenzés a jobboldalon.) én biztattam meg azzal, hogy ezen indítványt indokoljam meg, de mielőtt ezt megtenném, ünnepélyesen kijelentem, hogy mindazok lelke előtt, akik ezen indítvány létrehozatala körül közreműködtek, semmiféle mellékes tekintet nem lebegett. Sem személyes érdek, sem népszerűség utáni hajhászás, legkevésbé pedig azon eszme, hogy ezen indítvány benyújtása után

bármilyen legszelidebb nyomást is gyakorolhassunk azon képviselőkre, akik véleményeikben eltérő politikai elveket vallanak. (Helyeslés.)

Ezen indítványnak kutterása tiszta szív és a kegyesség nélküli egyszerű, de őszinte kedélyhangulat. (Helyeslés.) Mindazok az eszmék, mindazok a tények, mindazok az indítványok, amelyek nem kutterásból származnak, nem szorulnak indoklásra. (Igaz! Ugy van!) Onmagukat indokolják ezek legjobban. (Általános helyeslés.)

Magára az indítványra áttérve, nem mondhatok egyebet, mint azt, hogy ezen indítványban a pártok elnökei felkértek a képviselőházat, hogy mondjanak köszönetet O felségének, Magyarország koronás apostoli királyának (Élénk éljenzés.) azon magasabb ténnyel, hogy egy legmagasabb kézirat által, amelynek már fogalmazása is valóban érdemes arra, hogy megismerjük, (Igaz! Ugy van!) megbizta a kormányt, hogy járjon el II. Rákóczi Ferenc... (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Fejedelem!)... hamvainak hazaszállítása ügyében.

Kérem a t. Házat méltóztatásuk az indítványt napirendre kitzüni és érdemben is elfogadni. (Élénk helyeslés.)

Kérem továbbá, hogy hangoztassa velem együtt egy szívvvel, egy lélekkel: Eljen a király! (Eljenzés: Eljen a király! Élénk éljenzés. Eljen a király! Általános élénk éljenzés.)

Elnök: Kérde, hogy a Ház kívánja-e az indítványt érdemleges tárgyalás alá venni. (Felkiáltások: Igen.) Miután a Ház ezt kívánja, ajánlja, hogy a tárgyalás azonnal megkezdessék. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán: Előadja, hogy immár egy fél század óta folyik a Rákóczi hamvainak hazaszállítása ügyében a kérvényezés és nincs az országnak egyetlenegy törvényhatósága sem, amely ne sürgette volna ezt. Hazafias szavakban emlékezik meg Rákóczi és koráról. Negyvenkét éve, hogy szóló is küzd a Rákóczi-kultuszért, hogy a történelem e dicső alakjának a nagyságát teljes fényében állítsa a nemzet elé. Eletek jutalmát látja abban, hogy tavaly országoszeret a legnagyobb lelkesedéssel ülték meg Rákóczi 200 éves emlékkünnepét. Most életének célját látja megvalósulni, mert megérte, hogy a szent hamvak hazaszállítsanak. Nagy örömmel üdvözölte a király kéziratát, mert a koronás király ume meghajtotta lobogóját a legideálisabb és legnagyobb magyar szabadsághős előtt. Önzetlenebb hazafit alig tud felmutatni a nemzet történelme Rákóczinál, aki minden földi javáról és a neki felajánlott koronáról is lemondott, csak hogy hazája szabadságának élhessen. Hogy pedig Rákóczi emlékét a nemzet minden rétege mily mély tiszteletben tartja, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy egy magyar főpap egy alkalommal oda nyilatkozott, miszerint Rákóczi feltétlenül a szentek között volna avatandó.

A hamvak hazaszállítása nem könnyű dolog, de ő mint ezen ügyben járatos ember felajánlja szolgálatait a kormánynak és csupán azt kéri, hogy a hazaszállítás mielőbb megtörténjen. (Általános élénk helyeslés és éljenzés.) Ugy a maga, mint pedig a függetlenségi párt nevében örömmel járul a hála kifejezését célzó indítványhoz, mert ő felsége a király ezen ténnyel tényleg kiérdemelte a nemzet hála köszönetét. (Zajos helyeslés és taps.)

Elnök: Kérde a Házat, hogy elfogadja-e az indit-

ványt. (A Ház az indítványt egyhangulag elfogadja.) Hitelesített a mai ülés erre vonatkozó részét a főrendiházzal való közlés végett. Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja. Következik napirend szerint

a jegyzők fizetésrendezésének

részletes tárgyalása.

Hellebronth Géza a negyedik szakaszhoz szól. Javaslattal nyújt be, hogy a szakasz egy módosítású, hogy azon községben, ahol a pótdadó 20 százaléknál magasabb, a fizetékülönbséget a kincstár fedezze.

Babó Mihály: Előrebocsátja, hogy a javaslatot a függetlenségi párt is elfogadta. Ugy találja, hogy a javaslat előtt a szolgálati programját kellett volna megbeszélni. A szakaszhoz két módosítást nyújt be. Elnök kérdésére a Ház Babó módosításával elfogadta a szakaszt.

Ezután az 5-ik, 6-ik, 7-ik, 8-ik, 9-ik, 10-ik és 11-ik szakaszok kerültek sorra, amelyeket a Ház változatlanul elfogadott.

Elnök jelenti, hogy a Ház a javaslatot általánoságban és részleteiben is elfogadta. Ezután megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Thaly Kálmán azt indítványozza, hogy holnap a kérvényeket is tárgyalják.

Tisza miniszterelnök: Ő is szeretne volna a kérvények tárgyalását, de a beruházási javaslat időt kíván, hogy a pénzügyi bizottság azt tárgyalhassa, hétfőn formális ülésben jelentést tessen a csütörtöki tárgyalásról a Ház.

Thaly Kálmán: Miután ezt a körülményt nem tudta, indítványát visszavonja.

Elnök jelenti, hogy a holnapi ülésen a jegyzői javaslat harmadszori olvasását tűzik csak napirendre.

Következik

az interpelláció.

Buzáth Ferenc a katolikus lelkesek kongrua ügyében sürgős interpellációt intézett a közoktatásügyi miniszterhez.

Elnök: Az interpelláció kiadatik a közoktatásügyi miniszternek.

Az ülés 2 órakor végződik.

II. A főrendiház ülése

Elnök: Gróf Csáky Albin.

Jegyzők: Báró Rudnyánszky József és Latovits János.

Elnök: Bejelenti, hogy a képviselőháztól egy üzenet érkezett, amelyet felolvastat. Eszerint a képviselőház arra kéri a főrendiházat, hogy a királynak azon legmagasabb elhatározásáért, hogy Rákóczi hamvai hazaszállítsanak, az országgyűlés leghálásabb köszönetét fejezze ki.

Wekerle Sándor: A képviselőház üzenete oly magas elhatározás feletti határozatot igényel, amely minden magyar ember szívében a legmélyebb érzelmet ébresztette. Eppen ezért azt hiszi, hogy csak eszébe jut az érzelmek kifejezésének tisztaságát, ha e tárgyban hosszas vita fejlődne ki, ennél fogva a sürgősség kimondását kéri.

Elnök: Kérdésére a főrendiház a sürgősség kimondásához hozzájárul és a képviselőház üzenetét azonnal tárgyalás alá veszi.

Beöthy Zsolt: A király legmagasabb elhatározása mindenkit a legmélyebb hálaérzettel kell hogy elántsón. Ha szóló — mint aki a főrendiház legkisebb emberének érzi magát — szólal fel, ezzel csak azt akarja bizonyítani, hogy az országnak még a legkisebb értékű emberét is mennyire áthatotta a fejedelmi elhatározás nagyszerűsége. A képviselőház indítványához hozzájárul. (Élénk éljenzés és helyeslés.)

Elnök kérdésére a főrendiház egyhangulag elhatározza, hogy a felségnek Rákóczi hamvai hazaszállítása tárgyában nyilvánított legkegyesebb elhatározásáért az országgyűlés leghálásabb köszönetét fejezze ki és ezen határozatának végrehajtásával az elnököt bizza meg. A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés fél három órakor bezáródik.

A japán-orosz háború.

Budapest, május 13.

Port-Arthur bombázása.

London, május 13.

A Daily Chronicle-nek táviratozzák Tokióból, hogy a japánok nehéz ágyukat szállítanak Port-Arthurba és készülnek a várost bombázni.

Niučsvang kiürítése.

Csifu, május 13.

Niučsvangot az oroszok ugyszólván teljesen kiürítették, csak néhány száz fónyi helyőrséget hagytak hátra és a várost átengedték a kínaiaknak.

Csatározások.

Szentpétervár, május 12.

(Hivatalos.) Karkevis tábornok a vezérkarhoz intézett távirata még a következőket mondja: A múlt éjjel másfél, három század erősségű japán csapatok voltak a vasuti vonaltól keletre, majd délnyugat felé mentek. Egy orosz csapat a Picevó mellett épülőföldben lévő erődöktől egy kilométernyi távolságig vonult előre, amelyet egy század japán katonaság szállit meg. Mindkét részről fegyvertűz kezdődött, mely közben egy emberünk megsebesült. Kínai jelentések szerint a japánok eddig 20.000 embert szállítottak partra tábori és ostromtűzseréggel. Picevót 1500 fónyi japán csapat tartja megszállva. Négy-öt századból álló japán különítménye e hó 9-én körülvette Sikej község környékén lévő őrségünket, melyből négyet megöltek és nyolcat megsebesítettek. E hó 10-én eltávoztak a japán csapatok a vasuti vonaltól. A Port-Arthurral való vasuti összeköttetést negyedik amurontuli vasuti zászlóalj legénysége állította helyre Spiridonov alezredes vezetése alatt. A japán előrs egyes csapatai 9-én és 10-én meg-

Májusi körmenet.

Írta: Jakab Miklós.

A szívemet éreztem elszorolni e komor éjjelen. Valami úgy fájt ott. Szerettem volna sírni és nem tudtam...

A vicinális kávémasinája dohogva öntötte a füstöt a borús levegőbe. A kis vonat döcögve, dübörögve haladt s elmaradt mellettem jobbra a híres agyagfalvi rét és nem illete meg...

Azután tovább haladtunk...

Az éjszaka koromfeketere burkolta Ős-Budvát s a kopasz Kuhart... Hasztalan kerestem e sötét tömegben a híres «dikakat», melyekről haddan sziklákat görgetének a hős Rabonbánok támadó elemeire... Eltűntek a sötét éjbe... s elveszett a multban a gyermekkor...

A sósfüredőnél járunk... melynek óriási jegegyei szülővárosom határára vallanak...

Majd áthaladunk a Küküllő hídján s a kis gép rekedten futyul... S a füty hangja olyan szomoruan hangzik a komor éjbe, mint a halálra sebzett vérese utolsó vijjongása...

A vonat azután egyszerre hanyatlókkott s a kalauz monoton hangon jelezte:

— Székely-Udvarhely. Végállomás!

Mig podgyászom kiváltam s amig reabiztam az öreg Lajira, a kis állomás egyetlen podgyász-szállítójára, fölkele a hold és ezüstös sugarával végig-

sugározta a kis állomás előtt a kiesiny parkot... végig a kisvárosba vezető hosszú utcát...

Megindultam gyalog. Nehezen lépkedtem. A szívemet úgy nyomta valami. Az éles kis utcaövek egy vonnak, mintha meg akarnának állítani, hogy elmeséljék, mi történt azóta itthon...

A holdvilág előnté az egész utcasort s a régi, bazalt sziklából faragott kökereszt nézett rám, a kis téren, az idegen jövevényre...

Elhaladék mellette át a varga-patak hídján s kiérkezem a Templom-térre.

Balra van tőlem a dombon az ódon görög templom s körülötte a régi kökerítés; mely mögött nagypénteken keréplünk. Vártam, hogy megszólal most is a kerep. De nem szólalt, csöndes maradt az éj, szemközti, restaurált homlokzatával, csupán a gimnázium nézett rám.

Azután a Botos-utca felé indultam, mely a kis város fő-utcaja... Végig haladtam ezen is.

A holdvilág eltűnt s bájos mennybéli káoszszá változott az egész éjszaka. Arra eszméltem, hogy ott ülök a város végén, szemben a Kuhar gyepes alján. A kaszárnya előtti ákácokon és Kuhar gyepjén napsugár kezdett végigömleni.

A barátok kéttornyú templomában, ott a piacon harangozták a hajnalt.

Azután megszólalt a többi harang is, ének-szót hallok. Megkönyebbülök egészen. Valami jóleső érzés tölti el egész lényemet. Jön a processzió, már csaknem odaér, ahol én ülök.

A háromnyelű nagyzászlót a Szűzanya selyemmel himzett képével a vargák hozzák.

A középső rudat most is Szabó József tartja s az izmos ember csak úgy görnyed alatta. Kétfelől mellette a Kassaiak mennek...

Előttük a csillagos keresztrel Gáspár lépdel, a nyalka megyei hajdu...

Azután szépen, sorjában a többi... mind ismerem... a céhek zászlóik alatt... a eszmadiákat Vas Károly vezeti... a szabókat az öreg Jakabos... a szijgyártók élén a Kassaiak mennek... ott vannak a Bodrogiak... Felmértek... ezek rokonok... majd az Ágothák... Kőkösik... a Sepsik... Giresisek...

Épen úgy, mint ezelőtt husz évvel... mind ismerem őket.

A menet hozzám ér, megzendül újra az ének... Kovács Mózes vezeti, a széphanu, híres kántor, akit annak idején Gyulafehérvárra akartak vinni; de a főtisztelendő Demeter pépost ur nem engedte. Ő a hitközség büszkesége.

A felzendülő buzgó éneket százszorososan visszahangozzák a Kuhar, Csieser és a fölkelő nap biborfényében tündöklő Budvára...

Megilletődve állok föl, leveszem kalapom s esatlakozom a menethez.

...A fehér országuton, ott a Budvár és Kuhar között kigyózza halad a menet, áhitatosan, lassan, méltóságteljesen...

Elérjük a Kálváriát, mely ott fekszik a fekete

szállták a Puljantientől 12 kilométernyire délkeletre fekvő Macatum és Szidiantin községeket. A japán előrs más csapatai Picevótól nyugatra 10 kilométernyire foglaltak állást. Egy ellenséges lovasszázad Vasangtiantól 20 kilométernyire keletre közeledett, de kémeinkre bukkanva, visszafordult. Egy kis csapatunk, mely e hó 10-én öt kilométernyire Picevo elé érkezett, Traeziafan községet mind a három fegyvernembeli 1000 főnyi ellenséges csapattól megzárva találta. Az ellenség ágyútűzét kezdett csapatunk ellen.

Dalni pusztulása.

London, május 13.

Pétervárról jelentik, hogy ott azt híresztelik, hogy Alexejev tengernagy azt táviratozta Miklós cárnak, hogy az oroszok Dalniban légberőpíteték a hajóműhelyeket és kikötőket valószínűleg azért, hogy megnehezítsék a japánoknak a kikötést. Később érkezett táviratok szerint az összes dalni kikötői építkezéseket elpusztították.

A japánok előnyomulása.

Szentpétervár, május 13.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti Mukdenből tegnapi kelettel: Ide érkezett hírek szerint e hó 9-én négy-öt századnyi japán csapatok közeledtek a Pulantientől északnyugatra levő vasúti vonalhoz. Itt-ott portyázások voltak, miközben határőrségünk négy emberét megölték vagy megsebesítették. Szalit Szeipudzeben mintegy 10.000 japán van ötven ágyúval. Egy más jelentékeny ellenséges csapat északnyugati irányban megy Tajange mentén. Picevóban a japánok erősségeket készítenek. Ellenséges csapatok Tainju felé haladnak. Lovas különítményeink az ellenséget figyelik.

Niucsvang, május 13.

Az orosz hadvezetőség lovasságot és gyalogságot küld Patuhaoba, hogy a japánok előnyomulását megakadályozzák és Kuropatkinnak lehetővé tegyék, hogy hadállásait Liaojangban megerősítse. Kuropatkin e héten itt több nagy kaliberű ágyút szereltetett fel.

Japán kölcsön.

London, május 13.

A 10 millió font hat százalékos japán kölcsönnek 935 árfolyamon itt kibocsátott fele, amelynek második fele egyidejűleg New-Yorkban készül emissziára, olyan nagy eredményrel járt és a tődulás olyan nagy volt, hogy a kibocsátási íveket már négy óra-
kor elkapták.

Tokio, május 13.

A minisztertanács elhatározta tegnap egy újabb száz millió jennyi népkölcsön kibocsátását. A kibocsátási árfolyam 95 és a kölcsön öt év alatt törlesztendő. A kamatozás 5 százalék lesz.

viznél, jóval túl a sósfürdön, ott, a hol a Kuhar a Cserbe olvad . . . bekanyarodunk a kis kápolnához . . . már nyitva van . . . Óre, a vén remete, már ott vár ránk a vasrácsos kapunál . . .

Mikor a menet odaér, megcsöndül a kis kápolna picí harangja s a mint csilingel . . . csilingel, meghajlanak a zászlók . . .

Aranyos, üde napfény áraszt el mindent s a buja, virágos tavaszi mező illatos párái közt bú-bájos harmóniává olvad össze minden . . .

Nem úgy volt . . .

*

Fölébredek s körüti kis szobám ablakán sápadtan nézett be a fakó fővárosi nap.

Még mindig az álom hatása alatt állok . . . A szaladgáló villamosok csöngője úgy csilingel fülemben, mint az udvarhelyi Kálvárián a kis kápolna picí harangja . . .

A főváros reggeli zaja harangzugásnak tűnik fel előttem . . .

Azután hallom az énekszót, a processzió közeledik . . . Nem tudom, mi az álom, mi a való . . .

Erőt veszek magamon . . . Az ablakhoz megyek . . . s ott megy a processzió valóban . . . lassan, méltóságteljesen, áhitatosan . . .

A selyemzászlókat a Szűzanya arannyal himzett képével lobogtatja a szél, a mint bekanyarodnak a József-utcán. S elhangzik az ének . . .

Az orosz kölcsön.

Szentpétervár, május 13.

A hivatalos közlöny ukázt tesz közzé az új 300 millió rubeles rövid határidejű, 5%-os külföldi állami kölcsönre vonatkozólag, amelynek neve 1904-ik évi 5 százalékos állami kötvény lesz. A realizálást a Banque de Paris, a Credit Lyonnais és a Hottinguer & Comp. cégek eszközlik. Tulajdonosra szóló kötvényeket állítanak ki 187 rubel 50 kopokra (egyenlő 500 frank) és 1875 rubelre (egyenlő 5000 frank). A tőke, valamint a kamatok adómentesek. A törlesztésnek 1909. május 14-ig kell megtörténnie.

TÁVIRATOK.

Ausztria-Magyarország a Balkánon.

Róma, március 13. A Giornale d'Italia közli, hogy Orosz- és Törökország között megegyezés jött létre arra az eshetőségre, ha Ausztria-Magyarország a Balkánon akcióra lép. Diplomáciai körökben a leghatározottabban megafolják ezt a híresztelést.

Sztrájk.

Lima, május 13. A callaoi alsórendű munkásosztályok általános sztrájkot jelentettek be. Részt vesznek a sztrájkban a Pacific Steam Navigation Company, a Lima-vasút, a Central Railway, valamint a malmok és őntődéák munkásai, mely iparvállalatok mindmennyien angol kézben vannak. A sztrájk oka külön cukor-, gyufa-, rum- és szivaradók beszedésében kereshető. A sztrájkolók, kiknek száma több, mint 1000, megkísérelték a Zalaoból Limába közlekedő vasút feltartóztatását, amit azonban a katonaság megakadályozott. A helyzet változó.

Madrid, május 13. A vasúti munkások sztrájkja véget ért. A követelések nagyrészt teljesítették.

NAPIHIREK.

Budapest, május 13.

— (Időjárás.) Európát magas nyomás borítja és a depresszió távol az Atlanti-Oceánon van. Európában a hőmérséklet a normális alatt van és esők csak elvétve fordultak elő.

Hazánkban az idő hűvös volt; a lecsapódások csökkentek és inkább csak a keleti és déli részekre szorítottak.

Jóslat:

Száraz, éjjel még hűvös és nappal enyhe idő várható.

Hőmérséklet: ± 15.8 C. fok.

— (A trónörökös pár öröme.) Hohenberg Zsófia hercegnő, Ferenc Ferdinánd trónörökös neje, anyai örömeik elő néz A trónörökös pár jelenleg Konopistban időzik.

— (A király) ma délelőtt tizenegy órakor fogadta Budapest fő- és székváros küldöttségét, amely közgyűlési határozatból kifolyólag a főváros hódolatát fejezte ki a II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítását elrendelő legfelsőbb kéziratért.

Márkus József főpolgármester, a küldöttség vezetője a következő beszédet intézte ő Felső-
géhez:

«Felső- és apostoli király! Legkegyelmesebb Urunk!

Felsőgednek múlt hó 18-án kelt legfelsőbb elhatározása, melylyel elrendelni méltóztatott, hogy II. Rákóczi Ferencnek két század óta idegen földben nyugvó hamvai hazaszállíttassanak, az öröm, a lelkesedés és a hála érzelmeit keltette fel minden magyar lelkében. Mélyen meghatva, áhitattal telve hallottuk Felsőgednek jószágos szavait, hogy ma már mindannyian keserűség nélkül gondolhatunk vissza a megöztünk álló borus korszakra és hogy király és nemzet egyesült kegyelete keresheti fel mindazoknak emlékezetét, akiknek a letűnt küzdelmekben vezető szerep jutott.

Felsőgednek legfelsőbb kéziratában a trón magasztaláról zendült meg a király és a nemzet együttérzésének áldáshozó szózata, igaz viszhangjaként a nemzet legszentebb, legmagasztosabb érzelmeinek, amelyeknek világában fenséges harmóniában olvadt

egygyé a trón iránt táplált hűség és ragaszkodás a hálával és a kegyelettel azoknak emléke iránt, akik a multban jogainak, szabadságának hűségese védői voltak.

Hálás szívvel mondunk köszönetet felsőgednek legkegyelmesebb elhatározásáért, bölcsességének, nagylelkűségének és hűségese magyar nemzete iránt táplált atyai szeretetének ezen újabb lélekemelő megnyilatkozásáért, amelynek révén a nemzetnek régi vőgya, a nemzetnek régi közóhajtása meg teljesedésbe.

Biztosítjuk felsőgedet arról, hogy mi hiven fogjuk követni felsőgednek magasztos szózatait és hogy gondos, lelkiismeretes ápolói leszünk király és nemzet együttérzésének, mert az a hitünk, az a meggyőződésünk, hogy ez együttérzés egyik legfőbb, legbőségesebb forrása a korona fényének, az ország és a nemzet erejének és hatalmának.

Biztosítjuk felsőgedet, hogy törhetetlen ragaszkodással és igaz szeretettel fogunk felsőged oldala mellett állani, lankadást nem ismerő buzgósággal munkálkodva a haza javára és felsőged trónjának dicsőségére és mindennapi imáinkban buzgó fohászszal kérjük Istent, tartsa meg, áldja meg a nagy, a jó királyt, aki megérti nemzetét. Eljen a király! (Lelkes éljenezés.)

A király erre a következő beszéddel válaszolt:

«Különös megelégedésemre szolgált, hogy múlt hó 18-án kelt kéziratom, melylyel II. Rákóczi Ferenc idegen földön nyugvó hamvainak hazaszállítását elrendeltem, országszerte oly élénk és hálás viszhangra talált.

Értem és nagyrebcsülöm a magyar nemzetnek azon kegyeletét, melylyel kimagasló történelmi alakjai emléke iránt viseltetik s azért szívesen kezdeményeztem, hogy a nemzetnek ily nemes érületen alapuló ama közóhaja is teljesüljön.

Mindig biztam és bízom a nemzet ősi erejében és mindig az volt atyai szívem legfőbb óhajtása, hogy kölcsönös egyetértésben igyekezzünk megvalósítani mindazt, ami a nemzet javára és dicsőségére szolgálhat.

Hü ragaszkodásuk újabb kifejezését köszönettel fogadva, biztosítom kedvelt magyar székesfővárosomat változatlan kegyelmemről.» (Lelkesült éljenezés.)

Tegnap délután hat órakor a budai várpalotában udvari ebéd volt, amelyen ő felsőgék kivül részt vettek: Széchényi Gyula gróf, Csáky Albin gróf, Beniczky Ferenc, Kemény Kálmán báró, Gromon Dezső, Darányi Ignác, Tarkovich József, Hornig Károly báró püspök, Ernuszt Kelemen való-
ságos belső titkos tanácsos, Széll Ignác államtitkár, Kohl Medárd püspök, Eötvös Loránd báró a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Halassy Pál vezérőrnagy, Radvánszky Géza báró kamarás, Angyal József, Nopcsa Elek báró, Andrássy Sándor gróf, Hertelendy László, Teleki Gyula gróf, Nyegre László, Thaly Kálmán és Benyovszky Sándor gróf országgyűlési képviselők; továbbá a kíséret tagjai közül: Liechtenstein herceg lovassági tábornok, első főudvarmester, Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Paar gróf lovassági tábornok és Bolfras tábornagy főhadsegédek, aradvári Kőny Károly osztályfőnök, Kerzl dr. udvari tanácsos udvari orvos stb.

— (A román királyi pár utja.) Bukarestből jelentik: A királyi családot dunai útján Lonpalanaka kikötőjében a bolgár lakosság lelkesen fogadta. Karábiában is lelkesen fogadták a királyi családot. Majd elvonult a yacht azon a helyen, hol a román hadsereg az 1877-iki háború alkalmával átállt a Dunán. Ruszesukba való érkezés előtt a királyi családot az erősségből 21 ágyulövés üdvözölte. Hat órakor a yacht Gyurgyevóba érkezett, hogy ott töltsen az éjt. Ma este Gyurgyevóban a király a város első-
kelőségeinek dinert adott.

— (Az egyetem ünnepe.) Ujjalakításának százhuszonnegyedik évfordulóját ünnepelte meg ma délelőtt a budapesti kir. magyar tudományegyetem. Az egyetem disztermét ez alkalomból a tudós világ számos előkelősége s a hallgatóknak nagy serege töltötte meg. Eljött Berzeviczy Albert kultuszminisz-

ter is Molnár Viktor címz. államtitkár és Tóth Lajos osztálytanácsos kíséretében.

Az ünnepi előadást dr. Heinrich Gusztáv egyetemi rektor tartotta, aki rámutatott az egyetemi diákkélet nagy hiányaira. Szükség van egy diák-otthonra, ahol az egyetemi ifjú kellemes szórakozást és üdülést találjon társai körében, egy otthonra, amely elvonja őt a kávéház bűzös levegőjétől. Ebben a diák-otthonban egyesüljenek az összes diákintézmények, a segítő egyesülettől a sportegyletekig. Ez az otthon tehát nem állhat 2-3 szobából, ennek egy egész épületnek kell lennie. Ha ez megvalósul, akkor nemcsak, hogy az ifjakat menti meg a zülléstől, hanem odacsatolja azokat is, akik már kiléptek az életbe s a társadalomnak esedeg számottevő tagjaivá lettek. Akkor föltámad talán a közönség jóakaró érdeklődése is az egyetem dolgai iránt s akkor talán «az országházában sem fognak annyi ostobaságot és szemtelenséget» felénk kiáltani. Beszéde végén a közoktatásügyi miniszter jóindulatába ajánlja az egyetemet.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Ballagi Aladár bölcsészeti dékán tett jelentést a pályamunkákról, melyeknek jutalmát Heinrich Gusztáv rektor nyújtott át a nyertes ifjaknak.

Díjakat nyertek: Slepkovszky János hittudományi hallgató, Pataki Arnold hittudományi hallgató, Megyesy Ágost joghallgató, Vadász Sándor jh., Koós Zoltán jh., dr. Balogh Elemér bh., Mausfeld Géza oh., Pfeiffer Ernő oh., Hajnal Márton bh., Mátyás Károly bh., Kertész Manó bh., Strachon Nelli bh., Potucsek Ernő oh., Wolkenberg Ilona bh., Tihanyi Lajos jh., Kermos Tivadar bh., Keller Oszkár bh., dr. Hantos Elemér bh., Terner Ernő oh., dr. Tomcsányi Vilmos Pál jh., davori Kelkovics Néda bh., Boronkay István jh., Jaloveczky Péter bh., Leopold Antal bh., Wilcsák Mihály jh., Maxinták Gyula jh., Rotter Salamon jh., Berky Gyula jh., Tóth Elemér, jh., Horváth Mihály oh., Weinstein Ilona oh., dr. Fenyvessy Béla tanársegéd, Barta Szabó József oh., Vadas Vilmos oh. és Zemplén Géza oh.

Az ünnepi gyűlés végén Nagy András joghallgató lendületes beszédben üdvözölte Vécsey Tamás professzort, aki nemrég töltötte be tanári működésének 40-ik évfordulóját. Köszöntötte őt, mint kitűnő tanárt, jeles tudóst s az ifjuságnak őszinte, igaz barátját. Az üdvözlésre Vécsey meghatottan válaszolt. Az ünnepség ezzel véget ért.

— (József főherceg nyaralása.) József főherceg feleségével, Klótid főhercegnővel és leányával a királynak Budapestre való elutazása után Alsóútra utazik. A főhercegi család az egész nyarat alesuthi birtokain fogja tölteni és az eddigi megállapodás szerint csak a késő őszszel tér vissza Fiuméba.

— (Japán politikus a magyarokról.) A japán-orosz háború különös dokumentumot vetett az európai közvélemény elé. Ujságcikk ez, melyben egy japán publicista magasztaló véleményt mond a magyar faj politikájáról. A párisi *Figaro* tokiói levelezője egy Louis Couchoud nevű ur, amely név majdnem úgy hangzik magyarul, mint Kossuth Lajos. Az ez idő szerint agrár-konzervatív színekkel festett s Oroszország zsoldjában álló francia boulevard-lap azt a hálátlan feladatot tűzte ki tokiói emberének, hogy a japán főváros néhány szociálista lapjának tolsztojánus, háboruellenes kifakadásairól írjon haza lapszemléket. Ez ujságidézetek között szerepel *Kanzo Uchimura* japán publicista cikke, amelyben az a kérdés foglaltatik: milyen legyen a jövőben Japán politikája? *Kanzo Uchimura* azt tanácsolja honfitársainak, hogy ne a törökök, hanem a magyarok politikáját kövessék. Indokolja pedig ezt Kanzo ur a következőképpen:

«A japáni mint keleti faj ne arra törekedjék, hogy *orientalizálja* a Keletet. A török ezt már megpróbálta s dacára első sikereinek, Törökország ma a Kelet «beteg ember»-e. A magyar, amely faj szintén keleti eredetű s cousinja a töröknek, másképp tette. A magyar ma *prosperál s nagysága napról-napra inkább fejlődik*. *Hunyadi János harcolt a török testvérei ellen, hogy a nyugati civilizációt megvédje. Hunyadi ezzel megmentette Európát s magát Magyarországot is*. A magyarok ugyan árulói lettek a saját fajuknak, de *hívek maradtak ahhoz a civilizációhoz, amelyet magukévá tettek*. Olyan eset volt ez, mint amikor el kell hagynunk apánkat és anyánkat, hogy a Haladás országába belépünk.

Az ugynevezett «sárga veszedelem», amelyről némely európaiak beszélnek, abból a félelemből fakad, hogy hátha Japán — sokkal nagyobb

stílusban — a török szerepét akarná játszani. A japánok által fölfegyverzett kínaiak milliói tünedeznek föl ezeknek az európaiaknak a rémlátományaiban. Remegnek és fegyverkeznek a «sárga veszedelem» ellen. *Ugyan hiába fegyverkeznek, mert ha ez csakugyan bekövetkeznék, egyetlen európai nemzet sem tudna ellentállani*... S itt van szerintünk Japán felelőssége. Mint Kelet éber öre, nem szabad megengednie, hogy valamely «barbár hatalom» ide behatolhasson, de mint az európai művelődés importőrjének *nem szabad fordulnia s gyámoltjait sem szabad fordítania az ellen a civilizáció ellen, amely az emberiség éltetője*... Bármekkora dicsőséget is arasson most Japán, sohasem szabad felednie, hogy minden dicsőségét a nyugati civilizációnak köszönheti s hogy nem hus, hanem lélek alkotja a nemzetet...»

— (Gyászrovat.) Csik-szent-simoni Lakatos Aladár miniszteri tanácsos, a magyar királyi kereskedelmi muzeum igazgatója, ma éjjelkor alig két heti betegség után meghalt.

— (Az élesdi lázadáshoz.) Nagyváradról jelentik: A biharmegyei közkórházban még öt élesdi sebesültet ápolnak. Az öt közül egy valószínűleg be fogja fejezni földi pályafutását, a többi négy felgyógyul. A sebesülteket harmadik-szor hallgatta ki a vegyes bizottság s a legutóbbi kihallgatásnál három egyértelműleg azt a vallomást tette, hogy ők tudnak a véres nap előkészítéséről. Legalább azt határozottan tudták, hogy az *oláh szociálisták felfegyverkezve mennek* Kossuth Ferenc élesdi fogadtatására. A három sebesültnek azonban az az impressziója, hogy abban az esetben, ha Kossuth Ferenc megérkezett volna, nem történik veszedelem. Mikor azután a kolompások látták, hogy Kossuth Ferenc nincs sehol, akkor kezdték a tömeget újból lázítani.

— Látjátok, — mondották, — így csinál meg titeket. Nem lesz *sem föld, sem adóellen-gedés!*

Ezre repültek az első göröngyök a szónoki emelvényre és onnan a huszárság felé. Ezután indult meg az attack s folyt le az a vörngzés, amely a népgyűlések krónikájában eddig páratlanul áll!

— (Keresztény munkásgyűlés.) *Kecskeméten* viharos lefolyású keresztény szociálista munkásgyűlés volt tegnap délután, melyen mintegy 8-10 ezer ember vett részt. A szociáldemokraták ugyanis nagy ellentétet rendeztek a Budapestre kiküldött vezetőség részvétele mellett. A rend csak akkor állott helyre, mikor 10-12 rendezővarózt letartóztatott a rendőrség. Bekísérték *Klarik* Ferencet, a szociálisták központi kiküldöttjét is, akinek elfogatása után a legnagyobb rendben folyt le a népgyűlés. *Szalanczy* Andor budapesti gyárimunkás a földmivelőmunkások és kisgazdák szervezkedésének a szükségességéről beszélt. *Haller* István munkástitkár a szociáldemokrácia tértárait cáfolgatta. A szépen sikerült népgyűlés, melyen mint vendégek *Ernst* Sándor és *Kovács* Pál országgyűlési képviselők is résztvettek, a legnagyobb rendben oszlott szét. Az elutazó szónokok az utcán megtámadták a felbőszült szociáldemokraták. A keresztény munkásgyűlést annyira elkeserítette a szociálisták minősíthetetlen viselkedése, hogy megfogadták, hogy nem tűrik meg ezután, hogy a szociálista agitátorok *Kecskeméten* szóhoz jussanak.

— (Jóteköny uriaszony.) Nemrégiben halt meg Szabadkán *Vojnics* Tivadarné, szül. *Vojnics* Mária, egy durgazdag uriaszony. Végrendeletét tegnap bontották fel, amely tanúsága az elhunyt nemes gondolkodásának. Tekintélyes vagyonának nagy részét ugyanis közhasznú intézetekre hagyta. Így a Budapesti Vakok Intézetére 6000 koronát, a Budapesti Hajléktalanok Menhelyére 4000 koronát, a Nemzeti Színház Nyugdíjintézetére 4000 koronát, az E. M. K. F. javára 2600 koronát. A Magyar Tudományos Akadémia alapítványképpen 20.000 koronát hagyott, oly célból, hogy ezen tőkének arányosan kamatoztatandó egy évi jövedelmét tiszteletdíjjal azon szerző kapja, aki a legsikerültebb magyar színművet, illetve drámát írja. Szabadka városa szintén kiveszi részét a végrendeletből. 4000 koronát hagyott a szabadkai gimnáziumnak ösztöndíj gyanánt, melynek kamatait minden évben az intézet 2 legjobb tanulója között kell kiosztani. Nagyobb összeget hagyott a szabadkai «szegény-alap» és a szabadkai kórház javára. A nagy-fény-zrubnaticai földbirtokát és szabadkai szép díszkerítjét egy árvaháznak a felállítására hagyta, illetve a földbirtokot eladatni és annak árából egy árvaleányházat felállítani rendelt, mely az örökhatyó nevének fel-

tüntetése mellett «Arvanyok Mária háza» címet viseljen. Az intézeti felügyelet alapítókéjének gondozásával a vallásügyi minisztert kéri fel. Azután van még egész sereg apróbb tétel, mely az elhunyt uriaszony nemes szívéből és fenkölt gondolkodásáról tesz tanuságot.

— (Szerencsétlenség egy léghajó leszállásánál.) Párisban tegnap délután nagy szerencsétlenséget okozott a *Surcouf* léghajó lebecsátkozása. A léghajó, mely egy Bacon nevű sportember tulajdona, tegnap délután három utassal hosszabb légi ut után a keskeny Rue Robertben szállt le, de olyan szerencsétlenül, hogy az egyik léghajós a gömb alá került. A közelben állók, hogy a léghajóst veszedelmes helyzetből kiszabadítsák, lyukakat vágtak a gömbbe. Ezzel el is érték, hogy a gáz a gömbből kitódult, de alighanem egy égő szivartól, melyet a körülállók valamelyike szítt, meggyuladt és felrobbant. Hatalmas durranás kíséretében óriási lángoszlop emelkedett a levegőbe, mely abban a házban, mely előtt a léghajó volt, az első és második emeleti lakások nyitott ablakain becsapott és az összes körültekő házak üveglakait megrepedeztette. *Tizenöt ember súlyosan, husz pedig könnyebben megsebesült.*

— (Megcáfolt hírek.) Azokkal a tendenciózus híresztelésekkel szemben — hogy a fiume — amerikai vonalon érkezőket Amerikában nem engedik partraszállani — New-Yorkból jelentik, hogy Fiuméből odaérkezett Slavonia gőzösön volt 900 kivándorló közül az amerikai hatóság csak egy utast küldött vissza, kit betegsége miatt nem engedtek partra szállani.

— (A hordár sorsa.) *Pápai* Gábor huszonhét éves hordárt tegnap délután egy vidékies kinézésű ur megszólította, hogy kalandolja őt Budapesten. A hordár elvitte mindenfelé a derék idegent, végre is este egy Népszínház-utcai kis korcsmába tértek, hogy megvacsorázzanak. A vacsora alatt a vidéki főmérdek sokat ivott, míg végre beruggott s egy erős üveggel úgy vágta fejbe a szegény hordárt, hogy összeesett. Azután pedig fizetés nélkül eltávozott. A hordárt súlyos sebével a Rókusba vitték.

— (Öngyilkos irodatiszt.) *Krompholz* Ferenc fővárosi irodatiszt még e hó elején eltűnt újpesti lakásáról. A rendőrség is kereste, a családja is kerestette azóta, de hiába. Ma azután egy holttestet húztak ki a közraktárak mellett a Dunából. A nála talált iratokból kiderült, hogy Krompholz az illető holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Titokzatos eset. Nagy feltűnést keltett egyik elsőrangú budapesti szállodában két idegen megérkezése, akik az esti órákban minden csomag nélkül, szerény, szegényes öltözékben szobát rendeltek. A portás nem is akart rendelkezésükre bocsátani lakást, de ezek annyira kérlelték, hogy végre két szobát nyitattott nekik. Közben egy nagy, lepecsételt levelet helyeztek el a szálloda pánoclos vaspénztárába és visszavonultak lakosztályukba. A lelkiismeret nagyon furdalta a portás oldalát és azért óvatosságra intette a személyzetet a két utassal szemben, sőt annyira gyanússá tette az idegenek elzárkózásai szerény öltözéke és a lepecsételt boríték, hogy a rendőrségre telefonált detektívért, aki kora reggeltől fogva megfigyelés alá vette az idegeneket. Reggelre kelve lépésszélre követte őket és mennyire meg volt lepve a rend őre, mikor látta, hogy a portás által gyanúsítottak Török A. és Tarsa bankházába, Budapest, Teréz-körút 46. szám alá mentek, ahol a borítékot kivett nyereséj alapján felvették a nagy főnyereményt. A titokzatosság így vált érdekessé, mely a szegényeket egy csapásra gazdag emberkké változtatta a Török-bankház rendkívüli szerencséje folytán.

— (A szikla áldozatai.) Bécsből táviratozzák: A lapok jelentik Leobenből, hogy *Hammer* Ferenc zeneszerző tegnap lezuhant Trofaiach mellett az ugynevezett Grunpenba és miközben Trofaiachba szállították, meghalt. — Egy 13 éves Haisnix nevű fiú virágszedés közben lezuhant a Freyenstein mellett levő Freisinger-falról és szörnyen halt.

— (Hamis százkoronások a lóversenyen.) A budapesti lóversenyen az utóbbi időben több hamis százkoronás került forgalomba. A hamis pénzről kiderült, hogy abból a hamisítványból való, amely a Bécsben letartóztatott *Liebel* testvérek műhelyéből származott. A százkoronások jól sikerült utánzatok, a színük valamivel halványabb ugyan, mint a jó pénzé, de így is csak szakértő tudja megkülönböztetni a valóditól. A pénzhamisítás dolgában a budapesti rendőrség is energikus nyomozást indított.

— (Rablótámadások.) Csütörtökön este a Budafoki-úton Budafokról a főváros felé gyalogolt *Klimisch* János kertész. Egyszerre három napszámos formájú ember megtámadta. Hátulról leütötték és amikor elvesztette az eszméletét, kirabolták. *Klimisch* nagysokára tért eszméltre az utszéli árokban és nyomban a rendőrségre sietett. A rablók elvették 56 fillér pénzt és fekete, kaucuk nyelű kérészkését. Amennyire emlékszik, a rablók egyike 30—35 éves lehetett, a másik kettő 20—22 évesnek látszott. A rendőrség nyomozza a rablókat. — A másik rablótámadás a Nap-utcában történt. *Domján* Vendel szénkereskedő másodmagával hazafelé tartott. A Nap-utca 39. számú ház előtt egyszerre neki ugrott egy 23—24 év körüli kis fekete bajszos, csizmás fiatalember *Domján* mellényéről letépte az aranyláncot, amely kettészakadt. A kezében maradt láncsal azután elmenekült.

— (Bikaviadatok Budapesten.) Budapest szenzációs látványosságára nagyban folynak az előkészületek. A rendezők Spanyol- és Délfranciaország legnevesebb trupját, a hírneves *Pouly*-család vezetésével álló társaságot szerződtették, amelynek saját bikatenyésztő telepe van. A viadalokra ugyanis csakis a vadon tenyésztett spanyol fejbikák alkalmasak, melyeknek szilaj temperamentuma alkalmas ad a közreműködőknek, hogy villámgyors mozdulataikkal, bámulatos ügyességüket, vakmerő mutatványukat a maga teljességében kifejtsék. A társaságnak — egyéb kiváló erői mellett — *Pouly* tereador a legfőbb bűszsége. Még fiatal, hatalmas termetű, delegec atléta, akit ez időszert a tereadorok legkiválóbbjának tartanak. A bikaviadatok már június első napjaiban, az állatkertben fogják megtartani. E célra, spanyolországi eredeti tervek szerint, óriási aréna épül, amelynek érdekes konstrukciója maga is látványosság számba megy. A bikaviadatok iránt Spanyol- és Franciaországban kívül újabban már Európa többi országában is élénk érdeklődés van keletkezében. Így a *Pouly*-féle trup éppen Brüsszelben való szereplése iránt volt tárgyalásban, amikor az idegenforgalmi vállalat összesen három előadásra szóló kedvezőbb ajánlata megérkezett. Az idegenforgalmi vállalat már értesítette az összes külföldi utazási irodákat Budapesten a szenzációs látványosságról és a rendkívüli érdeklődésből, amelylyel a hiradást fogadták, a külföldieknek tömeges idezőnlésére következtet.

— (Női gyászruhák.) Gyászruhák alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

Vásároljon osztályorsjegyet Lukács Vilmos bankházában Budapest, V., Fűrdő-utca 10.

1/1 á 12 K, 1/2 á 6 K, 1/4 á 3 K, 1/8 á 1.50 K.

x (Nyári divat.) Az úri közönség figyelmét felhívjuk, hogy mielőtt nyári bevásárlásait megteszi, tekintse meg vételkötelezettség nélkül a *Kalap király* ezidei nyári újdonságait. E héten érkeztek meg a nagy melegek részére a könnyű 30 grammos biber- és szalmakalap különlegességek, melyek könnyűség és izlés dolgában feltűnést keltenek. 3—4—5 koronás elsőrangú különlegességekben mesés választék van, ugyancsak női kalapokban.

INNEN-ONNAN.

— (Aki nem hisz a miniszternek.) A napokban egy dunántúli küldöttség járt a kormánynál, a Rába-szabályozást sürgetendő. A kormány képviselőjében *Tisza* István miniszterelnökön kívül *Tallán* Béla földmívelésügyi és *Lukács* László pénzügyminiszter is végighallgatták a küldöttség kérelmét, melyre a miniszterelnök adta meg azután a kormány válaszát. A miniszterelnök nemcsak hogy kilátásba helyezte a kérelem teljesítését, de kijelentette egyúttal az is, hogy haladéktalanul intézkedni fog a szükséges munkálatok megindítása iránt. Magát a küldöttség vezetőjét, aki a néppárt egyik előkelő egyházi tisztességét viselő tagja, — is meglepte a miniszterelnöknek ezen minden várakozást felülmúló válasza és örömeiben a küldöttség felé fordulva kérdezte az atyafiaktól:

— Ugy-e, most már nyugodtak lesznek?

Általános volt a helyeslés, csak egy mándlis atyafi maradt hallgatag, ami persze rögtön feltűnt a küldöttség vezetőjének és riadtan kérdezte tőle:

— Hát kend, Szabó András, talán nem hiszi, hogy meglesz a szabályozás most már?

Szabó András egyet igazított a mándliján, azután meg bátran kimondta a véleményét:

— Hát megkövetem alásan a méltóságos apát urat, hinni csak binném, hogy a miniszterelnök kegyelmes ur meg fog tenni mindent, de mán hogy lesz is belőle valami, azt mán csakugyan nem hiszem.

— Hát ugyan miért nem?

— Mán kéröm, tudom, amit tudok. Láttam én, kéröm, mikor a *Tisza* gróf kegyelmessége beszélt és mindent megígért, akkor tőle jobboldalt az a kegyelmes ur, aki az állam pénzt kezel, *folyton rázta a fejét*. No hát pedig, ha ű nem akarja, akkor hiába, még se lesz belőle semmi.

*

— (Sajátkezüleg.) Nagyon szomorú tanyai magyar jelent meg a szegedi rendőrségnél, hogy halálesetet jelentsen be. Lesütött szemmel nézegeti a kalapján levő gyászfátyolt és bánatosan ingatja a fejét, mikor mondja:

— Az ám, szegény sógor, möghalt a', mög biz az. Pedig éppen be akart gyönni a porcióját befizetni, mikor elérte a baj itt a feketeszéli tanyámon.

— Hogy halt meg szegény?

— Bizony csak úgy sajátkezüleg...

— No? Hát öngyilkos lett?

— Dehogyan lőt, tekintetes uram, dehogyan lőt. Mindég nagyon istenfélő ember volt szegény jámbor.

— De hát azt mondja, sajátkezüleg halt meg!

— Hát igenis... mert... hogy... hát... izé... hogy is mondjam no — doktor nélkül pusztult el szegény feje...

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A Népszínházban tegnap este kezdte meg *Szayer* Ilonka, az Opera kedves művésznője, vendégszereplését a *Nebántsvirág* című szerepében. Ugy gyönyörű énekével, mint eleven, temperamentumos játékkal egészen meghódította a közönséget, mely hosszú tapsviharral tüntette ki minden énekszámát. És a tetszésnyilatkozatok nem is csendesedtek le mindaddig, amíg meg nem ismételte dala nagy részét. Mellette említést érdemelnek még *Kiss, Kovács és Solymosi*.

* Uj eredeti egyfelvonásos. Somló Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója, új, egyfelvonásos eredeti vígjátékot fogadott el előadásra. A darab címe az «Oroszlánbőr», szerzője pedig Erdélyi Zoltán, akinek «Mégjött a papa» című kis vígjátékát ugyancsak a Nemzeti Színház a télen mutatta be.

SPORT.

Tavaszi futtatások.

— Hétdik nap.

— A Magyarország tudósítójától.

Budapest, május 13.

A Károlyi-memorial, — mint már említettük — ismét gyönyörű közönséget hozott össze a versenyterén. Az udvari páholyban *Augusta* főhercegnő volt jelen gyermekeivel és *Izabella* főhercegnő egyik leányával, a páholy alatt pedig együtt volt az udvar budapesti tartózkodására az ország minden részéből összegyűlt egész magyar mánásvilág.

A nap főfutama, a *gróf Károlyi Gyula emlékeverseny* nagy meglepetéssel végződött, amennyiben az ellovagolt favorit *Bóbila* erős küzdelem után fejhosszal második lett *King Rob* megett. *Bóbilit* ugyanis Bonta mindjárt a start után előrevetette és erős iramban vezetett. A távoszlopnál már biztos nyerőnek látszott, mikor *Lewis* nagy erélyvel lovagolva lovát utánairamodott. *King Rob* hűen futott az ostar alatt, míg *Bóbila*, mintha már megelégette volna a futást, pillanatról pillanatra lankadt s végül épp a célnál fejhosszal maga elé engedte ellenfelét míg a harmadik helyre *Rózsabimbó* érkezett *Lykipia* előtt.

Az egyes futamok eredménye következő volt:

III. *Gödi handicap*. Díj 4000 korona. Táv. 1600 méter. *Báró* Herceg M. *Sada Jacco*-ja (lov. *Cleminson*) első, *Deli* és *Angola* holtversenyben második. Futottak még *Pillangó*, *Passe partout*, *Bátor*, *Charmante*, *Bogár*, *Lagosta*, *Merry Agnes*, *Garas*, *Angyom*. Tot. 10 : 52. Helyre 50 : 138, 142 és 288.

IV. *Gr. Károlyi Gyula emlékeverseny*. Díj 32,000 korona. Táv. 1000 méter. Egyedi *L. King Rob*-ja (lov. *Lewis*) első, *Bóbila* második, *Rózsabimbó* har-

madik. Futottak még: *Práter*, *Eljen*, *Phonola*, *Rézi*, *Altwater*, *Likypia*. Tot. 10 : 224. Helyre 50 : 142, 72 és 270.

V. *Nyerellen kétévesek versenye*. Díj 3000 korona. Táv. 1000 méter. *Gróf* Fries M. *Venezia*-ja (lov. *Seideman*) első, *Irigy* második, *Calabrias* harmadik. Futottak még *Brant*, *Arisona*, *Rosette*. Tot. 10 : 18. Helyre 50 : 70 és 150.

VI. *Kétévesek eladóversenye*. Díj 2000 korona. Táv. 900 méter. *Gróf* Sigray A. *Oos*-ja (lov. *Maas*) első, *Dulesas* második, *Repülj* harmadik. Futottak még *Amie*, *Lady Russel*, *Bunkó*, *Gondolat*, *Kocsonya*, *Sunstar*, *Aram*, *Ocskay* brigadéros, *Orfine*, *Senki* többet, *Vagy-vagy*, *Sáfár*. Tot. 10 : 100. Helyre 50 : 140, 112 és 218.

VII. *Handicap*. Díj 3000 korona. Táv. 1000 méter. *Meichel* T. *Tubicám*-ja (lov. *Southey*) első, *Rother* hon második, *Corfu* harmadik. Futottak még *Rigó*, *Butor*, *Master Jack*, *Cambridge*, *Rotthal Express*, *Gondos*, *Dulcinea*, *Wigam*. Tot. 10 : 113. Helyre 50 : 202, 290 és 130.

Nyelcadik nap.

Holnap a 10.000 koronás *Allandij* lesz, melyen az eddigi díszpozíciók szerint

<i>Nemes</i>	<i>Holmes</i>
<i>Rhodope</i>	<i>Janek</i>
<i>Zarina</i>	<i>Cleminson</i>
<i>Jenkins</i>	<i>Huxtable</i>
<i>Tyrann</i>	<i>Milburn</i>
<i>Monte Christo</i>	<i>Taral</i>
<i>Fadinard</i>	<i>Lewis</i>
<i>Rosenmontag</i>	<i>Krouzil</i>
<i>Cipó</i>	<i>Baines</i>

vesznek részt. Ezek közül mi *Jenkins*-ben bízunk leginkább *Zarina* és *Cipó* előtt. Az egyes futamokra jelöltjeink ezek:

- I. *Sada Jacco* — *Dreher*-ist. — *Harcos*.
- II. *Jenkins* — *Zarina* — *Cipó*.
- III. *Minla* — *Royal Flush* — *Marineur*.
- IV. *Bitva* — *Hindostana* — *Xama*.
- V. *Gage* — *Maranta* — *Venezia*.
- VI. *Vino Tinto* — *Mondsee* — *Mákvirág*.
- VII. *Nyalka* — *Faineant* — *Boa*.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Elitelt vasutasok. *Kassáról* jelentik: Két napi tárgyalás után tegnap fejezte be a kassai büntető törvényszék a kassai vasutasok sztrájkjából eredő büntítést. A vádirat *Pavkovic* Dusan, *Lichtenstein* Armin, *Szabó* Sándor, *Jurcsó* Gyula, *Lebanovic* Gusztáv, *Gabányi* Lajos, *Mersicz* Géza és *Zombory* János vasutasokat vádolja hivatalos hatalommal való visszaélés büntetével. Az öt első altiszt, a három utolsó hivatalnok. Mind a nyolc vádlott tagadta a terhére rótt a cselekményt. A vádlottak kihallgatása egész délelőtt folyt, a délutánt a tanú kihallgatások foglalták le. Este hat órakor kezdődtek a perbeszéd. *Nyékhegyi* ügyész valamennyi vádlott ellen fentartja a vádat, bizonyítja az összebeszélés s a munka abbahagyását és az összes vádlottak elítélését kéri. A védők azt igyekeztek bizonyítani, hogy a vasutasok nem köztisztviselők, munka-megtágadás nem történt, mert a vádlottakat senki munkára föl nem hívta, sőt a miskolci üzletvezetőség a forgalom megszüntetését rendelte el. *Jurcsó* Gyula kivételével a törvényszék valamennyi vádlottat hivatalos hatalommal való visszaélés büntetében büntönsnek találta és ezért a 99. szakasz alkalmazásával *Pavkovic* és *Lichtenstein* három hónapi, *Szabó* és *Lebanovic* két hónapi, *Gabányit*, *Mersiczet* és *Zomboryt* egy hónapi fogházra és hivatalvesztésre ítélte. *Jurcsót* a vád alól fölmentették, mert a megokolás szerint a Kuria 58. számú döntvényével, melynek nemcsak törvénypótló, de törvénydöntő ereje is van, igazolja, hogy a vasutasok köztisztviselők. *Jurcsóval* szemben nincs igazolva, hogy a sztrájkban résztvevett. Az összes vádlottak fölebbezték, míg az ügyész megnyugodott.

NYILTTÉR. *)

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Buda.

Természetes forró meleg kénforrások. Iszapfürdők, iszapborogatások, zuhany-masszage, vizgyógyintézetek, villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kád-fürdők, gyógyvíz-uszodák. Ocsó és gondos ellátás. Gőz, kőszvény, ideg-, bőrbajok stb. felől kimerítő prospektust küld ingyen a

Szt.-Lukácsfürdő Igazgatósága Budán

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

KÖZGAZDASÁG.

Nemzetközi szeszkiállítás Budapest. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesülete meghívására *Rubinek Gyula* orsz. képviselő elnöke alatt értekezlet volt a Köztelken, amelyen képviselve volt: a m. kir. Technológiai iparmuzeum, a pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter, az O. M. G. E., az Ipari Szeszgyárosok Egyesülete, az Országos Iparegyesület, az Ecetgyárosok Országos Egyesülete, a Szeszszabadraktárosok Országos Egyesülete stb. Az értekezlet egybehívásának célja volt egy Budapesten rendezendő szeszkiállítás megbeszélése. Felmerült az a terv, hogy még az év folyamán rendeztessék ez a kiállítás — lehetőleg a bécsi kiállítás magyar anyagának a felhasználásával. Az értekezlet az idő rövidségére való tekintettel ezt a tervet elejtette s elhatározta, hogy 1905-ben rendez egy nagyobb méretű szeszkiállítást a fővárosban. Beható eszmecsere indult ezután meg, amelyben részt vettek: Dr. Szilágyi Gyula, Egyedi Lajos, Forster Géza, dr. Szomjas Lajos, dr. Micsch Endre, Dobokay Kálmán, Gelléri Mór, Zórád István előadó, dr. Böszörményi Oszkár, Goldfinger Gábor stb. A vita eredményeként az értekezlet elhatározta, hogy a kiállításnak a szesz technikai felhasználását bemutató része nemzetközi jellegű lesz, amelyre meghívják a francia, német, orosz és osztrák szesztermelőket; a szesztermelési részt pedig, amelynek keretében bemutatják a burgonyamivelt, a burgonyamivelt-eszközöket és gépeket, esetleg kapcsolatos szőripari és komlókiállításal, az értekezlet országos jellegűnek tervezi. A kiállítás időpontjának megjelölése, ugyancsak az előkészítő bizottság kiküldése egy közelebbi értekezletnek lesz feladata. Felmerült az értekezleten az az eszme is, hogy a kiállítás az antialkoholisták jövő pünkösdkor tartandó nemzetközi kongresszusával egyidejűleg rendeztessék. A végleges döntést erre vonatkozólag is későbbre halasztotta az értekezlet.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület. Ennek az igen buzgó, derék gazdasági egyesületünknek legújabb évi jelentéséből, melyben az 1903. évi esztendő tevékenységéről ad számot, a fejlődés és a haladás képe mosolyog felénk. Legfeltűnőbbek és legörvendetesebbek azok az adatok, amelyek a zalamegyei tejszövetkezetek prosperálásáról adnak számot. Ezek a tejszövetkezetek ma már vagy 500.000 korona évi jövedelmet hajtanak a gazdáknak csupán a tejtermékek értékesítéséből. Számuk ez idő szerint 26, de az eddigi pompás eredmény mellett valószínűleg szaporodni fognak. Némely tejszövetkezet forgalma elég jelentékeny. Így például a *zalaistvándi* 13 és fél hó alatt kifizetett tejért 16.435-07 koronát, géptörlesztés és építkezésekre fordított 2230 koronát, tartaléktőkéje 608 korona 80 fillér s van 256 korona értékű sertésállománya; a *felsőrajki* 18 hó alatt kifizetett tejért 26.532 koronát, letörlesztette az összes építkezési és berendezési költségeket, 4041 koronát és gyűjtött 2222 korona 19 fillér tartalék-alapot; a *gógánfai* 8 hó alatt tejért kifizetett 11.793 kor., géptörlesztésre 2150 kor., sertés beszerzésre fordított 780 koronát. — A gazdák és különösen a kisgazdák hitelének egészséges fölépítése céljából az egyesület érintkezésbe lépett az Országos Központi Hitelszövetkezettel, megalakította kebelében a hitelszövetkezeti bizottságot, mely a hitelszövetkezeteket meggyeztetve szervezni fogja. — A háziipar fejlesztésére az egyesület több tanfolyamot létesített, amelyek a földművelésügyi minisztertől 2000 korona segítséget élveztek. Résztvett az egyesület a *katonai ellátásban* is egy szombathelyi pénzügyintézet szövetkező. Egyebekben pedig az egyesület a gazdasági köztevékenység minden ágában, nemkülönben az országos közgazdasági politika irányításában

buzgó részt vett ki magának. Az egyesület tagjainak száma következő: 130 alapító, 10 tiszteleti, 267 rendes, *gazdakörök* révén pártolótag van körülbelül 700. A vármegyében ez idő szerint 3 mintagazdaság irányítja a modern gazdálkodás mesgyéjén a kisgazdákat.

Itt említjük meg, hogy a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi közgyűlésén lelkes ovációkkal halmozták el *Hertelendy Ferenc* főispánt. Hertelendy ugyanis főispánná történt kinevezése miatt lemondott az egyesület elnöki tisztségéről. Azonban a közgyűlés hallani sem akart a lemondásról, Hertelendyt egyhangulag újraválasztotta s párját ritkító lelkes tüntetések közben a tisztség megtartására kérte. Hertelendy, nem tudván ellentállani az impozáns erővel megnyilatkozott közérzésnek, meghajolt a zalamegyei gazdák akarata előtt, megtartotta az elnökséget s ez alkalommal szép beszédet mondott.

Nikor első ízben mint elnök átlépte a gazdasági egyesület küszöbét, így szólott a főispán: *kizárta szívéből teljesen a politikát* azzal a szilárd elhatározással, hogy legjobb tudásával, erőinek összességével szolgálja a vármegye közgazdasági ügyeit; új

Buda és vidéke az olasz bor ellen. *Budaörs, Budafok, Badacsony, Torbágy* és vidéke szőlőtermelői folyó hó 12-én tiltakozó népgyűlést tartottak az olasz borvámkedvezmény ellen. A gyűlés, melyen résztvett a kerület országgyűlési képviselője *Hegedűs Károly* is, egyhangú lelkesedéssel a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. A budai szőlővidék termelői tiltakoznak az olasz bornak nyújtandó minden kedvezmény ellen.
2. Csatlakoznak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének abbéli határozatához, hogy az autonóm vámtarifa 60 koronás tételéhez ragaszkodnak.
3. Követelik a terhes horvataladó leszállítását és a házi fogyasztásra szánt bor teljes adómentesítését.
4. Kívánják, hogy Ausztriában a magyarhoz hasonló bortörvényt hozassék.
5. Küldöttséget menesztjenek a kormányhoz, amely ebbéli kívánságaikat előadja.

Az Országos Iparegyesület közgyűlése. Tegnap volt az Országos Iparegyesület idei rendes közgyűlése, melyet gróf *Zichy Jenő* tükös tanácsos elnöklésével tartottak meg. *Zichy Jenő* gróf nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédet mondott. Újra akcióra hívta föl az egyesületet az önálló vámterület mellett, mert szerinte életerős, fejlődésre és virágzásra képes iparunk csak az önálló vámterület s ezzel a teljes gazdasági önállóságunk alapján lehet. Rámutatott arra, hogy az ipar terén is szétforgácsolódni az erők, hogy a speciális érdekek törnek maguknak utat a köz rovására. A nem mindenben jogosult önzés bizonyos neves nyilatkozik meg ebben a modern irányban és ennek lehet tulajdonítani azokat a dezolát viszonyokat, melyek legutóbb a túlságosan elszaporodott sztrájkok terén is mutatkoztak. Hiszen bizonyos irányban meg volt a sztrájkoknak is a maguk jogosultsága, amíg kenyérért küzdtek és nem hatalomért, amíg kizárólag a munkás érdekeit tartották szem előtt és nem fajultak osztrákharcra. De nálunk ma már nem élnek sztrájkokkal, hanem a szó szoros értelmében visszaélnek velük, még pedig a munkadók, a fogyasztóközönség, az állam, a társadalom rovására. A gazdák és kereskedők országos szervezetének a mintájára kívánja országosan szervezni az iparosokat is. Ezután a választások következtek. Gróf *Zichy*, aki előbb lemondó szándékát jelentette be, zajos éljenzés közben jelentette ki, hogy az egyhangú óhajnak engedelmessé, az egyesület élén továbbra is működni fog a magyar ipar érdekében. Egvttal proponálta, hogy az eddigi alelnököket: *lovag Falk Zsigmond* és *Thék Endrét* újból válasszák meg. A közgyűlés úgy az alelnököket, mint az igazgatóság kilépő tagjait, továbbá *Elek Pál*, *Kossuth Ferenc* és *Kaszab Aladár* új igazgatósági tagokat és az eddigi számvizsgáló tagokat egyhangú közfelkiáltással választotta meg.

Allatvásárok márciusban, 1904. évi március hónap összesen 568 országos állatvásár tartott Magyarországon, melyek közül 68 Horvát-Szlavonországokra esik. Ez állatvásárokról felhajtottak összesen 694.190 szarvasmarhát, 303.430 lovat, 33.823 juhot és 141.977 sertést. Eladtak összesen 279.675 szarvasmarhát, 86.035 lovat, 17.657 juhot és 65.586 sertést. Legtöbb szarvasmarhát *Köhalom* (12.201), *Temesvár* (9930), *Segesvár* (6876), *Ungvár* (5800), *Erzsébetváros* (5781), *Gyulafehérvár* (4757), *Nyiregyháza* (4108), *Bánffyhunyad* (4074), *Beregszász* (3800),

Rimaszombat (3772), *Maros-Vásárhely* (3735), *Szőkelyudvarhely* (3631), *Nagyvárad* (3587), *Zalaegerszeg* (3040). Horvát-Szlavonországokban: *Kőrös* (3450), *Zágráb* (3010), *Kapronca* (2522) vásárait hajtották föl. A sertésvásárok statisztikája a következő: *Temesvár* (3600), *Pápa* (2865), *Nagyvárad* (2000). Horvát-Szlavonországokban: *Ruma* (4090), *Zágráb* (1900).

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

A külföldi tőzsdek alacsonyabb árjegyzéseit teljesen negligálva, a hidegebb időjárás és rozsahirek hatása alatt nálunk az üzlet irányzata megszilárdult. A spekuláció véleményvásárlásokat eszközölt s a vidék egy része, különösen a tiszavidék, vásárolták a búzát. — Rozsról állandóan kedvezőtlen hírek érkeznek. Sok helyütt kiszántották s a kiszántott területet most az esőzés után tengerivel vetik be. Ezen évben az ország tengerivel bevetett területét jóval nagyobbra becsülik.

Készáru-piac.

Buza mérsékelt kínálat és jobb vételkezdéssel mellett ma kellemes irányzatú volt. Elkelt 19.000 mm. részben tartott, részben 2 és fél fillérrel magasabb áron.

Rozs mérsékelt forgalom mellett változatlan. Helyben és helybeli paritásra prompt szállítva 6.30—6.37 és fél kor-ig jegyez.

Takarmanypárpa tartott, helyben és helybeli paritásra gyárosoknál 5.60—5.75 koronáig, erőteljes szemű áru szeszégetőknél 6.—6.10 koronáig jegyez prompt szállításra.

Zab nem változott, helyben 5.30—5.70 koronáig fizetnek.

Tengeri mérsékelt forgalom mellett nyugodt. Prompt helyben és helybeli paritásra 5.—5.05 kor. jegyez.

Buza:
Tiszavidéki: 1600 mm. 79 k. 8.525 korona, 100 mm. 81 k. 8.45 korona, 100 mm. 79.5 k. 8.45 korona, 100 mm. 81 k. 8.425 korona, 600 mm. 80.5 k. 8.375 korona, 200 mm. 80 k. 8.475 korona, 200 mm. 80 k. 8.425 korona, 100 mm. 80 k. 8.45 korona, 200 mm. 80 k. 8.45 korona, 300 mm. 80 k. 8.425 korona, 200 mm. 80 k. 8.40 korona, 300 mm. 79.5 k. 8.45 korona, 100 mm. 79.5 k. 8.425 korona, 500 mm. 79.5 k. 8.25 korona, 200 mm. 79 k. 8.425 korona, 100 mm. 79 k. 8.40 kor., 200 mm. 79 k. 8.375 korona, 100 mm. 79 k. 8.30 korona, 300 mm. 78 k. 8.375 korona, 200 mm. 77.5 k. 8.— korona.

H.-M.-Vásárhelyi: 700 mm. 79.2 k. 8.25 korona.
Fejérmegyei: 200 mm. 80 k. 8.20 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.20 korona, 100 mm. 77.5 k. 8.20 korona, 150 mm. 77.805 korona.

Tolnai: 1290 mm. 76.8 k. 7.90 korona.
Pestmegyei: 200 mm. 80 k. 8.35 korona, 150 mm. 81.5 k. 8.35 korona, 100 mm. 79 k. 8.30 korona, 300 mm. 79 k. 8.225 korona.

Szent-Lamási: 2140 mm. 78 k. 5.40 korona.
Bácskai: 700 mm. 75.6 k. 7.90 korona.
O-Becsei: 590 mm. 77 k. 8.30 korona.
Dunai: 1100 mm. 76 k. 7.775 korona.
Pancsovai: 1100 mm. 75 k. 7.40 korona.
Szerb: 2050 mm. 77 k. 7.525 korona.
Raktárú: 1000 mm. 77.8 k. 8.125 korona.

Érték-tőzsde.

Az előtőzsdén jegyeztek:

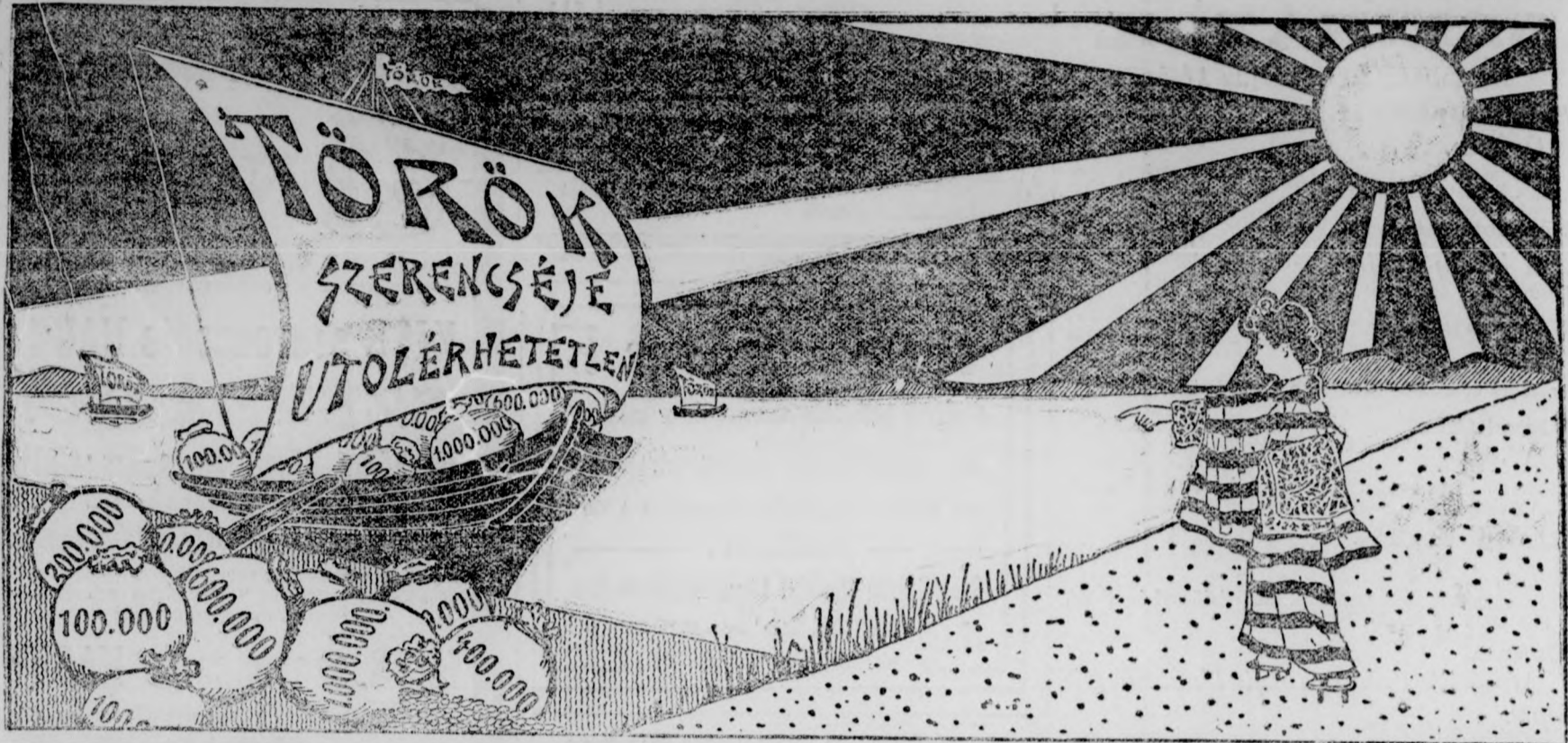
Osztrák hitel	638.50	637.50	637.50	—
Magyar hitel	754.50	753.50	753.50	—
4% koronajáradék	97.50	97.50	—	—
Leszámitóbank	454.—	454.—	454.—	—
Jelzálogbank részv.	503.—	503.—	503.—	—
Rimamurányi	488.—	488.—	488.—	—
Allamvasút	638.25	63.—	637.—	—
Városi villamos	329.—	329.—	329.—	—
Budapesti Közfűtő	576.50	576.50	—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	637.50	—	—	—
Magyar hitelrészv.	753.—	—	—	—
4% koronajáradék	97.50	—	—	—
Leszámitóbank	454.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	503.—	—	—	—
Rimamurányi	487.50	—	—	—
Allamvasút	636.75	—	—	—
Városi villamos	329.—	—	—	—
Budapesti Közfűtő	576.50	—	—	—

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállata.

Magyarország legnagyobb szerencsekikötője Töröknél van!
Miután bankházunk szerencséseje felülmulhatatlan

és a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának húzása már f. évi május hó 17-én és 18-án lesz, tisztelettel kérjük a megrendeléseket minél előbb hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

bankháza BUDAPEST.

Központ: VI., Teréz-körút 46/c.

Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet.

Fiókok:

- V., Váci-körút 4. szám.
- IV., Múzeum-körút 11. sz.
- VII., Erzsébet-körút 54. sz.

Az 1. oszt. sorsjegyek árai:

Egy egész eredeti sorsjegy	12 K.
Egy fél " " "	6 K.
Egy negyed " " "	3 K.
Egy nyolcad " " "	1.50 K.

LEGSEBES.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBA.

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

ÖSSZEMANTHATÓ VASÁGY IACÉLSORONY
 3RIVEHETŐ MATRAGGAL 10Ft. ÁGYBETÉT 5Ft.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző árú kicseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

500 forintot

fizetek annak, ki Bartilla fogvizének használatát mellett — üvege 35 kr. — valaha ismét fogfájást kap vagy szájja büzlök. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)

BARTILLA WINKLER ED.

Wien, 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapesten: Török J. Király-u. 12., Andrássy-ut 29., Dr. Egger Váci-körút 17. Kapható minden gyógyszerárban. Csakis Bartilla fogviz kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. 9

Rendeljen azonnal, mert csak rövid ideig:

100 kor. helyett csak 5 kor.:

„Phonograph“

6 üres és 6 drb beáncelt hengerrel értethető és hangosan beszél, énekel stb. Hektograph, másológép, 2 üveg másolóentával. Kézi nyomda, felszerelve 230 nagy betűvel. Távolító cső, 50.000 m. távolságot mutat. Album 1200 drb szép tájképlevelézlappal. 5000 drb különböző külföldi leveibélyeg. Villany-zseblámpa, felszerelve. Örökös-írótoll, nem kell a tontába mártani.

Ezen 8 tárgyat, melynek ára ezelőtt 100 korona, most csupán 5 korona előleges beküldése ellenében bérmentve küldöm szét. Csalás kizárva; mert nem tetszőt a befizetett összeget visszaadom.

BARRON SIMON és TÁRSA,

Pece-Szöllős.

Minden öszülő egyénnek nélkülözhetetlen a **Tábor-féle**

Haj-Regenerateur

mely csakis Tábor gyógyszerárában kapható. — Ára 2 korona.

Ez nem hajfestő! Ártalmatlan! Szintelen folyadék! Sem a kézen, sem a fejbőrön, sem a ruha szövetén semmi foltot nem hagy és épp oly egyszerűséggel használjuk, mint mikor vízzel bekenjük a tejünket. Az ősz haját 8-10 nap alatt olyan színűre varázsolja, mint az fiatal korában volt, anélkül, hogy festené. Férfi és nő egyaránt biztos eredménnyel használhatja. Hatásért elvállalom a kezességet! — Arc szépítésére a leghatásosabb a **csoda-crém**. Szeplőt, májtoltot és minden arciszótálatanságot 4-5 nap alatt eltüntet és nem engedi, hogy újra kiüssön. Hatásért teljes szakavatosságot vállalom. Ára 1 korona, hozzávaló szappan 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos megrendelési helye: **Tábor Gyula** gyógyszerárja Alberti-Irsán.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol

UGORKA-TEJ,

mely azonnal eltávolít minden szeplőt, májtoltot, pattanást, bőralkát (mitesszer) stb. és az arcnak friss tündesget, fiataloságot kölcsönöz.

Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudre 2 K.

Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógy- **BUDAPEST**-
 dési hely: szerára **Erzsébetfalva**.
 Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapesten:
 Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrássy-ut 29.

Figyelem!

Cégünk új kedvezményt nyújt ekként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a **szíjút arcképe** vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy

életnagyságu fényképet

teljesen ingyen

készít há kivételben, 60 cm. magasságban, csupán a **díszes keretért** (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 forint 50 krt számítunk.

Az ipar

12

forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fedérral és szobbal, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

csodája!

12

forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fedérral és szobbal, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis

GICHNER ÜSTVÉREK BUDAPEST,

Múzeum-körút 27.

Paplan- és matracyán, szőnyeg- és vasbutorraktár.

Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

BUTOROK

Háló-, ebédlő- és szalon-butorok, ugy készpénzért, mint részletfizetésre, árfelemlés nélkül olcsóbban, mint bárhol kapható

Erzsébet-körút 48. szám, Royallal szemben **Buchinger I.** butoriparosnál.

Budapestre utazók becses figyelmébe!

FOGAK 2 forinttól

és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eitört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttól. Amerikai fogmütermen tulajdonos

Ki akar jól rágni?

Kovács I. Károly-körút 9.

(Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Található: reggel 9-11 óráig, délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.